

Нематеріальні активи у корпоративних підприємствах:**управління та облік**

З урахуванням вимог бухгалтерського обліку нематеріальні активи підлягають включенню в баланс підприємства й відображаються в ньому за первісною та залишковою вартістю. Первісна вартість нематеріальних активів підприємства формується відповідно до бухгалтерських стандартів із витрат на створення, придбання й доведення цих активів до стану, придатного до використання. Залишкова вартість нематеріальних активів банку являє собою різницю між їх первісною вартістю та накопиченою на звітну дату амортизацією. Обчислена таким чином вартість нематеріальних активів згідно з даними балансу і являє собою їх балансову вартість. Види вартості нематеріальних активів згідно ПСБО 8 «Нематеріальні активи» з урахуванням процесу їх руху у виробничому процесі узагальнено на рис.2.1.

Досвід провідних компаній світу щодо створення систем ефективного управління нематеріальними активами дає змогу виділити два аспекти одержання комерційної користі: створення так званої «інтелектуальної вартості» (value creation), тобто інтелектуальних продуктів; екстракція (вилучення) цієї вартості (value extraction), тобто її комерційне використання. Тому окремим питанням слід зупинитись на споживчій вартості нематеріальних активів, оскільки економічні фактори корисності нематеріальних активів значною мірою впливають на управлінські рішення щодо придбання того чи іншого об'єкта інтелектуальної власності. Залучаючи той чи інший об'єкт інтелектуальної власності до господарського обігу, підприємство має врахувати:

- якісні характеристики об'єкта з позиції його корисності;

- вартість нематеріального активу з позицій незалежного оцінщика та власного уявлення про його цінність, враховуючи його вплив на вартість кінцевої продукції;
- строк корисного використання нематеріального активу з позицій дохідності (прибутковості) та конкурентоспроможності;
- капіталізацію об'єкта нематеріальних активів з товарних позицій, тобто нематеріальний актив є об'єктом купівлі-продажу.

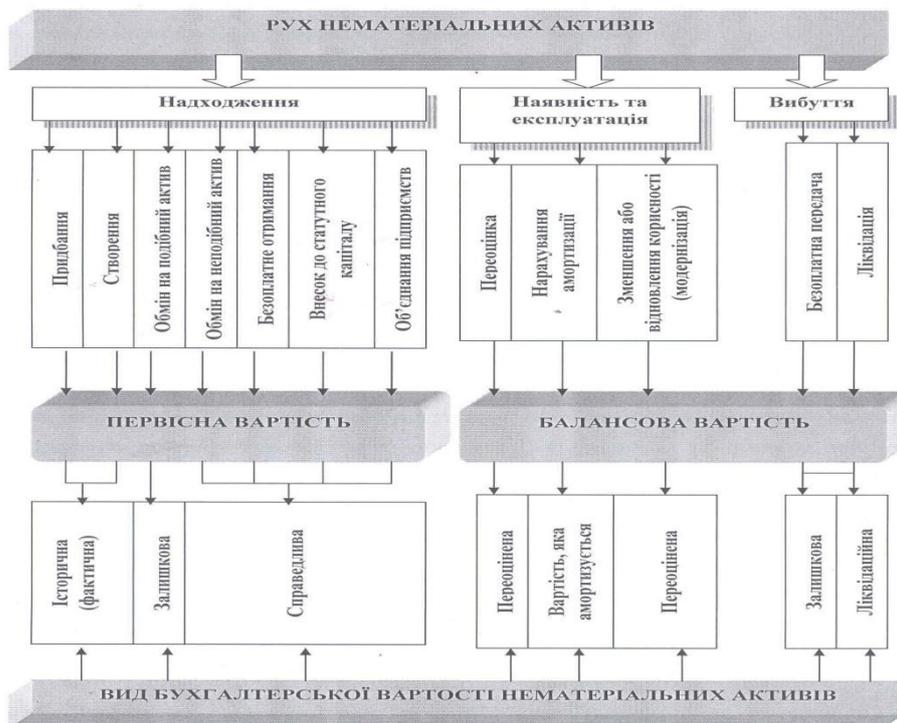

Рис.2.1. Види бухгалтерської вартості нематеріальних активів

Отже, з позицій корисності нематеріальні активи треба досліджувати в контексті узгодженості зі стратегією і тактикою розвитку підприємства, ситуацією на ринках. Таким чином, споживча вартість нематеріального активу – це динамічний стан його корисності в конкретних умовах господарювання.